БАЗИ ОТ ДАННИ

Изборен курс за специалности "Математика", "Приложна математика" и "Математика и информатика"

Лекции на гл.ас. д-р Моника Филипова

Съдържание

1. Архитектура на система за управление на бази данни

- 1.1. Понятие за база данни
- 1.2. Компоненти в система за управление на БД и архитектура на ANSI/SPARC
- 1.3. Архитектура клиент/сървер
- 2. ER модел (Entity Relationship Model)
- 3. Релационен модел на данните
  - 3.1. Понятия в релационния модел
  - 3.2. Общи правила за цялостност
  - 3.3. Проектиране на РБД на основата на ER модел

4. Релационна алгебра

- 4.1. Операции от теорията на множествата
- 4.2. Специални релационни операции

5. Език SQL

- 5.1. Обши елементи
  - 5.1.1. Имена на обекти
  - 5.1.2. Типове данни
  - 5.1.3. Константи
  - 5.1.4. Изрази
- 5.2. Извличане на данни оператор SELECT
  - 5.2.1. Прости еднотаблични заявки
  - 5.2.2. Многотаблични заявки съединение и произведение
  - 5.2.3. Вложени заявки вложен оператор SELECT
  - 5.2.4. Агрегатни функции и групиране
  - 5.2.5. Обединение UNION
- 5.3. Обновяване на данни
  - 5.3.1. Оператор INSERT
  - 5.3.2. Оператор UPDATE
  - **5.3.3.** Оператор DELETE
- 5.4. Описание на данните
  - 5.4.1. Базови таблици
    - 5.4.1.1. Оператор CREATE TABLE
    - 5.4.1.2. Оператор DROP TABLE
    - 5.4.1.3. Оператор ALTER TABLE
  - 5.4.2. Синоними
  - 5.4.3. Създаване и унищожаване на база данни
  - 5.4.4. Виртуални таблици (view)
- 5.5. Вътрешно представяне на БД
  - 5.5.1. Вътрешно представяне в Informix
  - 5.5.2. Индекси
  - 5.5.3. Системни таблици

6. Защита на данните

6.1. Сигурност на данните

- 6.1.1. Идентификация на потребители
- 6.1.2. Категории потребители
- 6.1.3. Привилегии на ниво таблици
- 6.2. Цялостност на данните
  - 6.2.1. Ограничения за цялостност
  - 6.2.2. Тригери
- 6.3. Транзакции и управление на конкурентния достъп
  - 6.3.1. Модели на транзакциите
  - 6.3.2. Журнал на транзакциите
  - 6.3.3. Управление на конкурентния достъп

7. Проектиране на релационна база данни

- 7.1. Функционални зависимости
- 7.2. Нормални форми

8. Вграден SQL

- 8.1. Основни принципи на ESQL
- 8.2. Базови променливи
- 8.3. Обработка на грешки
- 8.4. Курсор и ESQL оператори за работа с курсори

9. Примери и задачи

- 9.1. ER диаграма и релационен модел на БД- поръчки
- 9.2. Търсене и извличане на данни
- 9.3. Обновяване на данни
- 9.4. Описание на данните

Приложение 1. Задачи от упражненията

Приложение 2. Език SQL в INFORMIX-OnLine Dynamic Server (IDS)